

LT

LT

LT

Briuselis, 2010 m. vasario 1 d.

Rekomendacinis dokumentas¹

Abipusio pripažinimo reglamento taikymas ginklams ir šaunamiesiems ginklams

1. ĮVADAS

Šiuo dokumentu siekiama pateikti lengvai taikomas rekomendacijas dėl Reglamento (EB) Nr. 764/2008² (toliau – Abipusio pripažinimo reglamentas arba Reglamentas) taikymo ginklams ir šaunamiesiems ginklams. Jis bus atnaujinamas, kad būtų atsižvelgta į valstybių narių, institucijų ir ūmonių įgytą patirtį ir jų teikiamą informaciją.

Šis dokumentas konkrečiai susijęs su šiais gaminiais:

- šaunamaisiais ginklais, t. y. bet kuriuo nešiojamu vamzdiniu šaunamuoju ginklu, kuris yra sukonstruotas arba gali būti perdirbtas taip, kad degiojo propelento varomąja jėga iš jo paleidžiamas užtaisas, kulka ar sviedinys, išskyrus atvejus, kai tokiam ginklui dėl Direktyvos 2008/51/EB³ I priedo III dalyje nurodytos priežasties taikoma išimtis. Pagal šią direktyvą laikoma, kad daiktas gali būti perdirbtas taip, kad degiojo propelento varomąja jėga iš jo gali būti paleistas užtaisas, kulka ar sviedinys, jei šis daiktas:
 - turi šaunamojo ginklo išvaizdą ir
 - dėl jo konstrukcijos arba medžiagos, iš kurios jis pagamintas, gali būti taip perdirbtas;
- ginklais, išskyrus šaunamuosius, kaip apibrėžta valstybių narių nacionalinės teisės aktuose.

¹ Šis dokumentas nėra teisiškai privalomas. Nei Europos Komisija, nei joks asmuo, veikiantis jos vardu, negali būti laikomas atsakingu už tai, kaip gali būti panaudota šiame leidinyje pateikiama informacija, ar už klaidas, kurių gali pasitaikyti, nors leidinys kruopščiai rengtas ir tikrintas. Šis rekomendacinis dokumentas nebūtinai atspindi Europos Komisijos nuomonę ar poziciją.

² 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 764/2008, nustatantis procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinantį Sprendimą Nr. 3052/95/EB, OL L 218, 2008 8 13, p. 21.

³ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/51/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės, OL L 179, 2008 7 8, p. 5.

Šaudmenų perdavimas suderintas direktyvomis 91/477/EEB⁴ ir 2008/51/EB kartu su Direktyva 93/15/EEB. Nuostatos, susijusios su civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimu į rinką ir priežiūra, reglamentuojamos Direktyva 93/15/EEB⁵, bet vienuolikoje valstybių narių pačių šaudmenų kontrolei taikomos Konvencijoje dėl šaulių ginklų patvirtinimo žymenų abipusio pripažinimo (angl. CIP)⁶ nustatytos taisyklės.

2. ABIPUSIO PRIPAŽINIMO REGLAMENTAS (EB) NR. 764/2008

Reglamentas taikomas ekonominės veiklos vykdytojams skirtiems ir technine taisykle pagrįstiems administraciniais sprendimams dėl bet kurio gaminio, kuris teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje, jeigu tokiu sprendimu tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama uždrausti, pakeisti tą gaminį, atlikti papildomus jo bandymus arba pašalinti jį iš rinkos (2 straipsnio 1 dalis). Kiekviena institucija, ketinanti priimti tokį sprendimą, turi laikytis Reglamente išdėstytų procedūrinių reikalavimų.

Reglamentas bus taikomas, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

2.1. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti susijęs su gaminiu, kuris teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje

Abipusio pripažinimo principas taikomas, kai gaminys, kuris teisėtai parduodamas vienoje valstybėje narėje, pateikiamas į kitos valstybės narės rinką. Jis reiškia, kad valstybė narė negali uždrausti gaminių, kurie teisėtai parduodami kitoje valstybėje narėje, pardavimo savo teritorijoje, net jei tie gaminiai pagaminti pagal kitokias technines taisykles. Reglamentu reglamentuojami ir faktiniai, ir galimi abipusio pripažinimo atsisakymo atvejai. Taigi valstybė narė, ketinanti uždrausti patekti į jos rinką, turėtų laikytis 6 straipsnyje nustatytos tvarkos.

2.2. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti susijęs su gaminiu, kuriam netaikomi suderinti ES teisės aktai

Reglamentas veikia nesuderintoje srityje ir susijęs su gaminiais, kurių atžvilgiu teisės aktai ES lygmeniu nėra suderinti, ar su gaminių aspektais, kurių neapima dalinis suderinimas.

2.3. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti skirtas ekonominės veiklos vykdytojui

Ribojantiesiems sprendimams, kuriuos priima nacionalinė institucija ir kurie skirti fiziniam ar juridiniam asmeniui, nesančiam ekonominės veiklos vykdytoju, Reglamentas netaikomas.

⁴ 1991 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės, OL L 256, 1991 9 13, p. 51.

⁵ 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/15/EEB dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimo į rinką ir priežiūros nuostatų suderinimo, OL L 121, 1993 5 15, p. 20.

⁶ Nuolatinės tarptautinės šaulių ginklų bandymo komisijos (pranc. *Commission Internationale Permanente pour l'Épreuve des Armes à Feu Portatives*, vok. *Ständige Internationale Kommission für die Prüfung von Handfeuerwaffen*, angl. *Permanent International Commission for Small Arms Testing*) priimtos taisyklės. Žr. <http://www.cip-bp.org/>.

2.4. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti pagrįstas technine taisykle

Pagal Reglamentą⁷ techninė taisyklė – bet kuri ES lygmeniu nesuderinta valstybės narės įstatymo ar kito teisės akto nuostata:

1) kuria jos teritorijoje draudžiama parduoti gaminį (ar gaminio rūšį), teisėtai pateiktą į kitos valstybės narės rinką, arba kurios laikytis yra privaloma, kad tas gaminys būtų parduodamas valstybėje narėje, kurioje priimtas arba bus priimtas administracinis sprendimas, ir

2) kuria nustatomos būtinos to gaminio (jo rūšies) charakteristikos, pavyzdžiui, kokybės, veikimo ar saugos lygiai, ar matmenys, įskaitant taikomus pavadinimo, kuriuo tas gaminys parduodamas, terminijos, simbolių, bandymų ir bandymų metodų, pakuotės, žymėjimo arba ženklinimo etiketėmis reikalavimus, arba

3) kuria gaminiui (jo rūšiai) nustatomas bet koks kitas reikalavimas, kuriuo siekiama apsaugoti vartotojus ar aplinką ir kuris turi įtakos gaminio gyvavimo ciklui jį pateikus į rinką, pavyzdžiui, naudojimo, perdirbimo, pakartotinio naudojimo ar šalinimo sąlygos, jeigu tokios sąlygos gali gerokai paveikti gaminio (jo rūšies) sudėtį, pobūdį arba pardavimą.

2.5. (Ketinamu priimti) administraciniu sprendimu turi būti tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama vieno iš šių tikslų:

- (a) uždrausti į rinką pateikti tą gaminį (jo rūšį);
- (b) pakeisti tą gaminį (jo rūšį) arba atlikti papildomus bandymus prieš pateikiant į rinką ar išlaikant rinkoje;
- (c) pašalinti tokį gaminį (jo rūšį) iš rinkos.

Kiekvienas toks (ketinamas priimti) sprendimas turi būti priimtas remiantis Reglamentu⁸.

3. ABIPUSIO PRIPAŽINIMO REGLAMENTO TAIKYMAS GINKLAMS IR ŠAUNAMIESIEMS GINKLAMS

Abipusio pripažinimo reglamentas ginklams ir šaunamiesiems ginklams turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu atitinkamos visos 3.1–3.4 punktuose nustatytos taisyklės:

3.1. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti susijęs su ginklais ar šaunamiesiems ginklais, kurie teisėtai parduodami kitoje valstybėje narėje

Reglamentas turėtų būti taikomas tik ginklams ir šaunamiesiems ginklams, kurie teisėtai parduodami kitoje valstybėje narėje (2 straipsnio 1 dalis). Tai reiškia, kad ginklams ar šaunamiesiems ginklams, kurie anksčiau nebuvo parduodami ES

⁷ Reglamento 2 straipsnio 2 dalis.

⁸ Reglamento 2 straipsnio 1 dalis.

teritorijoje, Reglamentas netaikomas. Jie turės atitikti technines taisykles, taikomas toje valstybėje narėje, kurioje jie pirmą kartą ES pateikiami į rinką.

Tam tikrų rūšių šaunamieji ginklai negali būti teisėtai parduodami ES, nes yra uždrausti pagal Tarybos direktyvą 91/477/EEB (su pakeitimais, padarytais Direktyva 2008/51/EB)⁹:

- (1) karinės raketos su sprogstamaisiais užtaisais ir jų paleidimo įtaisai;
- (2) automatiniai šaunamieji ginklai;
- (3) šaunamieji ginklai, kurie užmaskuoti kaip kiti daiktai;
- (4) šaudmenys su pramušančiais, sprogstamaisiais arba padegamaisiais sviediniais ir šių šaudmenų sviediniai;
- (5) pistoletų ir revolverių šoviniai su ekspansyviomis kulkomis ir kulkos tokiems šoviniams, išskyrus atvejus, kai tokius šovinius bei kulkas medžioklei ar sportiniam šaudymui naudoja turintys tam teisę asmenys.

3.2. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti skirtas ekonominės veiklos vykdytojui

Pagal 2 straipsnio 1 dalį Reglamentas taikomas remiantis „technine taisykle“ priimtiems arba ketinamiems priimti administraciniams sprendimams, skirtiems ekonominės veiklos vykdytojams, dėl ginklų ir šaunamųjų ginklų, kurie teisėtai parduodami kitoje valstybėje narėje, jeigu tokiu sprendimu tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama uždrausti į rinką pateikti tuos ginklus, juos pakeisti, atlikti papildomus jų bandymus arba pašalinti juos iš rinkos, kaip nustatyta 3.1 punkte.

Vadinasi, Reglamentas bus taikomas tik siekiant pirmiau nustatyto tikslo ketinamiems priimti administraciniams sprendimams ir kompetentingų institucijų jau priimtiems administraciniams sprendimams, jeigu jie skirti:

- prekiautojui ar gamintojui, t. y. bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurio vykdomą prekybą arba verslą visiškai ar iš dalies sudaro šaunamųjų ginklų, jų dalių ir šaudmenų gamyba, prekyba, keitimasis jais, jų nuoma, remontas arba perdirbimas;
- tarpininkui, t. y. bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui (išskyrus prekiautoją), kurio vykdomą prekybą ar verslą visiškai arba iš dalies sudaro ginklų pirkimas, pardavimas arba perdavimo organizavimas.

⁹ Direktyvos nuostatos netaikomos, kai ginklus ir šaudmenis pagal nacionalinės teisės nuostatas įsigyja ir juos laiko ginkluotosios pajėgos, policija, valdžios institucijos arba kolekcininkai ir įstaigos, ginklais besidominčios kultūrinio ir istorinio požiūriu, kurias tokiomis yra pripažinusios valstybės narės, kurių teritorijoje jos yra įsisteigusios. Jos taip pat netaikomos atliekant komercinį ginklų ir karinių šaudmenų pardavimą.

Taigi – ir nepažeidžiant SESV 36 straipsnio – bet kokiam ribojančiajam sprendimui, kuris priimtas kompetentingų institucijų (įskaitant policiją) ir skirtas bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, nesančiam ekonominės veiklos vykdytoju (piliečiai, asociacijos ir t. t.), Abipusio pripažinimo reglamentas netaikomas.

Nacionalinėms nuostatomis dėl ginklų nešiojimo medžioklės ar sportinio šaudymo tikslais Reglamentas taip pat netaikomas.

3.3. (Ketinamas priimti) administracinis sprendimas turi būti pagrįstas technine taisykle

3.3.1. „Techninės taisyklės“ sąvoka

Abipusio pripažinimo reglamentas taikomas (ketinamiems priimti) administraciniams sprendimams, kurie priimami remiantis „technine taisykle“ (2 straipsnio 2 dalis).

Kalbant konkrečiai apie ginklus ir šaunamuosius ginklus, techninė taisyklė – bet kuri valstybės narės įstatymo ar kito teisės akto nuostata:

- (d) kuria valstybės narės, kurioje priimtas arba bus priimtas administracinis sprendimas, teritorijoje draudžiama parduoti kokį nors ginklą ar šaunamąjį ginklą, teisėtai parduodamą kitoje valstybėje narėje, arba kurios laikytis yra privaloma, kai tas ginklas ar šaunamasis ginklas parduodamas tos valstybės narės teritorijoje, ir
- (e) kuria nustatoma:
 - būtinos to ginklo ar šaunamojo ginklo (jo rūšies) charakteristikos, pavyzdžiui, kokybės, veikimo ar saugos lygiai, arba matmenys, įskaitant taikomus pavadinimo, kuriuo tas ginklas parduodamas, terminijos, simbolių, bandymų ir bandymų metodų, pakuotės, žymėjimo arba ženklavimo etiketėmis reikalavimus; arba
 - bet koks kitas reikalavimas tam ginklui ar šaunamajam ginklui (jo rūšiai), kuriuo siekiama apsaugoti vartotojus ar aplinką ir kuris turi įtakos ginklo gyvavimo ciklui jį pateikus į rinką, pavyzdžiui, naudojimo, perdirbimo, pakartotinio naudojimo ar šalinimo sąlygos, jeigu tokios sąlygos gali gerokai paveikti ginklo arba šaunamojo ginklo sudėtį, pobūdį arba pardavimą.

3.3.2. Ar išankstinis leidimas yra techninė taisyklė?

Įpareigojimas pateikti prašymą gauti išankstinį leidimą šaunamajam ginklui prieš jo pardavimą valstybėje narėje nepatenka į Reglamento taikymo sritį, bet Reglamentas taikomas, jeigu prieš leidžiant prekiauti turi būti atitiktos tam tikros techninės taisyklės. Šiuo atveju bet koks numatomas sprendimas atmesti prašymą turėtų būti priimtas vadovaujantis Reglamentu, kad pareiškėjas galėtų pasinaudoti procedūrine apsauga, kurią ši teisinė priemonė užtikrina.

3.3.3. Šaunamųjų ginklų žymėjimas ES lygmeniu

Pagal Direktyvą 2008/51/EB valstybės narės iki 2010 m. liepos 28 d. turi užtikrinti, kad bet kuris į rinką pateiktas šaunamasis ginklas ar dalis būtų arba pažymėti ir užregistruoti pagal tą direktyvą, arba dezaktyvuoti. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti, kad kiekvieną surinktą šaunamąjį ginklą būtų galima identifikuoti ir atsekti.

Žymuo turi būti dedamas ant svarbios šaunamojo ginklo sudedamosios dalies, kurią sunaikinus šaunamojo ginklo nebūtų galima naudoti.

Šiam žymėjimui „taikomas derinimas ES lygmeniu“, todėl jis nepatenka į Reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos apibrėžties taikymo sritį. Vadinasi, toks žymėjimas nepateks į Reglamento taikymo sritį.

Keletas valstybių narių taiko Konvenciją dėl šaulių ginklų patvirtinimo žymenų abipusio pripažinimo¹⁰. Konvencijoje nustatytas oficialių bandymų, kurie bus atlikti su ginklais, pobūdis ir jų atlikimo būdas. Į ją įtraukti matavimo standartai, standartizuoti komercinių šaunamųjų ginklų šovinio lizdo matmenys ir nustatyti tikrinimo bei bandymo metodai. Kiekvienos susitariančiosios šalies oficialios ženklinimo tarnybos patvirtinimo žymenys turi būti pripažįstami kitų susitariančiųjų šalių teritorijoje. Konvencijos nariai pripažįsta, kad oficialūs užsienio patvirtinimo žymenys lygiaverčiai patvirtinimo žymeniui, kurį deda jų nacionalinės ženklinimo tarnybos.

3.4. (Ketinamais priimti) administraciniais sprendimais turi būti uždraudžiamas ginklo ar šaunamojo ginklo, kuris teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje, pardavimas

(Ketinamu priimti) administraciniu sprendimu turėtų būti tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama vieno iš šių tikslų:

- uždrausti į rinką pateikti tą ginklą (jo rūšį);
- pakeisti ginklą (jo rūšį) arba atlikti papildomus bandymus prieš pateikiant į rinką ar išlaikant rinkoje;
- pašalinti tą ginklą (jo rūšį) iš rinkos.

4. ŠAUNAMŪJŲ GINKLŲ IR GINKLŲ ĮSIGIJIMAS IR LAIKYMAS

4.1. Šaunamieji ginklai

Šaunamųjų ginklų įsigijimas ir laikymas reglamentuojami Direktyva 91/477/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2008/51/EB.

Nacionalinėms taisyklėms, kuriomis įgyvendinamos šios nuostatos, „taikomas derinimas ES lygmeniu“. Vadinasi, jos nepatenka į Reglamento 2 straipsnio 2 dalyje nustatytos „techninės taisyklės“ apibrėžties taikymo sritį ir jomis pagrįstiems sprendimams Reglamentas nebus taikomas.

¹⁰ Žr. 6 išnašą.

4.2. Kiti ginklai

Kitų ginklų įsigijimui ir laikymui nėra „taikomas derinimas ES lygmeniu“.

Pagal nacionalines taisykles dėl ginklų, išskyrus šaunamuosius, laikymo ginklo, kuris teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje, pardavimas nedraudžiamas. Vadinasi, tokios taisyklės nepatenka į Reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytos apibrėžties taikymo sritį ir Reglamentas joms nebus taikomas.

Nacionalinės taisyklės, pagal kurias ribojamas ginklų, išskyrus šaunamuosius, įsigijimas nėra techninė taisyklė, kaip nustatyta Reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkte, nes jomis nenustatomos būtinos to gaminio ar jo rūšies charakteristikos ar bet koks kitas reikalavimas, turintis įtakos gaminio gyvavimo ciklui jį pateikus į rinką.